

**Azərbaycan Respublikası
Dövlət Gömrük Komitəsi**

Azərbaycan Respublikası Xarici Ticarətinin Gömrük Statistikası

**Hesabat dövrü:
01.01.2017 – 30.06.2017**

1) Xarici ticarətin gömrük statistikasının əsas göstəriciləri

Göstəricilər	Min ABŞ dolları ilə		2016-cı ilin ilk 6 ayına nisbətən, faizlə
	2016-cı ilin ilk 6 ayı	2017-ci ilin ilk 6 ayı	
Xarici ticarət dövriyyəsi	7 907 045.91	8 678 422.80	109.76
o cümlədən:			
İxrac	3 861 248.35	5 268 749.15	136.45
İdxal	4 045 797.56	3 409 673.65	84.28
Xarici ticarət saldosu	-184 549.19	1 859 075.50	

Göstəricilər	Milyon ABŞ dolları ilə		2016-cı ilin ilk 6 ayına nisbətən, faizlə
	2016-cı ilin ilk 6 ayı	2017-ci ilin ilk 6 ayı	
Xarici ticarət dövriyyəsi	7 907.05	8 678.42	109.76
o cümlədən:			
İxrac	3 861.25	5 268.75	136.45
İdxal	4 045.80	3 409.67	84.28
Xarici ticarət saldosu	-184.55	1 859.08	

2) Bütçə daxilolmaları haqqında məlumat

Gömrük ödənişləri	Məbləğ (min AZN)
Gömrük rüsumları üzrə	312 237.89
ƏDV üzrə	788 440.53
Aksizlər üzrə	32 716.77
Yol vergisi üzrə	15 161.60
Cəmi	1 148 556.79

3) Xarici iqtisadi fəaliyyət (XİF) iştirakçıları haqqında məlumat

Göstəricilər	2016-cı ilin ilk 6 ayı (ədəd)	2017-ci ilin ilk 6 ayı (ədəd)	2016-cı ilin ilk 6 ayına nisbətən, faizlə
Xarici ölkələrin sayı	163	171	104.91
XİF iştirakçılarının sayı <i>o cümlədən:</i>	8 760	8 825	100.74
- Fiziki şəxslər üzrə	4 758	4 413	92.75
- Hüquqi şəxslər üzrə <i>o cümlədən:</i>	4 002	4 412	110.24
- dövlət sektoru	193	192	99.48
- özəl sektor	3 809	4 220	110.79

4) Ticarət əməliyyatlarının həcmi – 8 678 422.80 min ABŞ dolları

(Keçən ilin müvafiq dövrünə nisbətən 9.76 % artmışdır)

o cümlədən:

4.1. İdxal əməliyyatları üzrə 3 409 673.65 min ABŞ dolları

(Keçən ilin müvafiq dövrünə nisbətən 15.72 % azalmışdır)

İdxal olunan malların çeşidlərinin sayı – 6 776 ədəd

Göstəricilər	Məbləğ <i>(min ABŞ dolları)</i>	Əlavələr
Dövlət sektoru	406 392.31	
Özəl sektor	2 800 422.56	
Fiziki şəxslər	202 858.78	
MDB ölkələri	987 676.83	
Aİ ölkələri	789 276.05	Əlavə 4
Digər ölkələr	1 632 720.77	
İdxal əməliyyatlarının həcmninin:		
- yüksək həddi	651 827.30 (may)	Əlavə 1
- aşağı həddi	450 016.46 (yanvar)	
- orta aylıq artımı	28 628.47	
Humanitar yük, təmənnasız kömək və texniki yardım	23 353.72	

4.2. İxrac əməliyyatları üzrə - 5 268 749.15 min ABŞ dolları

(Keçən ilin müvafiq dövrünə nisbətən 36.45 % artmışdır)

İxrac olunan malların çeşidlərinin sayı - 2 350 ədəd

Göstəricilər	Məbləğ <i>(min ABŞ dolları)</i>	Əlavələr
Dövlət sektoru	4 271 026.21	
Özəl sektor	868 129.85	
Fiziki şəxslər	129 593.09	
MDB ölkələri	469 138.48	
Aİ ölkələri	2 476 941.85	Əlavə 4
Digər ölkələr	2 322 668.82	
İxrac əməliyyatlarının həcmnin:		
- yüksək həddi	941 578.29 (aprel)	Əlavə 1
- aşağı həddi	811 467.63 (yanvar)	
- orta aylıq artımı	1 439.38	
Qeyri-neft sektoru (2709-2715 mal mövqeləri istisna olmaqla) üzrə ixracın həcmi	737 564.49	
Humanitar yük, təmənnasız kömək və texniki yardım	152.89	

4.3. Avtomobillərin idxalı haqqında məlumat

Məhsul adı	Miqdarı (ədəd)
Cəmi idxal olunmuşdur <i>o cümlədən:</i>	3 483
Sürücü daxil olmaqla 10 nəfər və ya daha çox adam daşımaq üçün nəzərdə tutulmuş motorlu nəqliyyat vasitələri	55
Əsasən adamların daşınması üçün nəzərdə tutulmuş minik avtomobilləri və digər motorlu nəqliyyat vasitələri	2 971
Yük daşımaq üçün motorlu nəqliyyat vasitələri	416
Xüsusi təyinatlı motorlu nəqliyyat vasitələri	41

5) Sövdələşmə xarakterləri üzrə malların keçirilməsi

Sövdələşmə xarakterinin kodu və adı	İxrac		İdxal	
	dəyəri (min ABŞ doll.)	ixraca nisbətən %-lə	dəyəri (min ABŞ doll.)	idxala nisbətən %-lə
01 – Milli valyuta ilə hesablaşma	5 644.51	0.11	99.05	0.00
Sərbəst dönrəli valyuta (SDV) ilə hesablaşmalar, o cümlədən:	5 056 237.46	95.97	2 783 517.25	81.63
21 – SDV ilə hesablaşma (dövlət krediti və dövlət kreditinin ödənişindən başqa)	5 056 237.46	95.97	2 783 378.54	81.63
23 - Dövlət krediti üzrə malların keçirilməsi	0.00	0.00	138.71	0.00
Klirinq üzrə hesablaşmalar	0.00	0.00	96.46	0.00
31 - Klirinq valyutası hesablaşmaları ilə malların keçirilməsi (dövlət krediti və dövlət kreditinin ödənilməsindən başqa)	0.00	0.00	59.66	0.00
36 - Dövlət kreditin ödənişi hesabına malların keçirilməsi	0.00	0.00	36.80	0.00
Qapalı valyuta ilə hesablaşmalar, o cümlədən:	12 165.97	0.23	225 969.67	6.63
41 – Qapalı valyuta ilə hesablaşma (dövlət krediti və dövlət kreditinin ödənişindən başqa)	12 165.97	0.23	225 969.67	6.63
Digər kommersiya əməliyyatları üzrə malların keçirilməsi:	0.00	0.00	4.84	0.00
51 – Birbaşa mal mübadiləsi qaydası (barter sövdələşmələri) ilə malların keçirilməsi	0.00	0.00	4.84	0.00
Müəssisə və obyektlərin tikintisi haqqında saziş-öhdəlik hesabına malların keçirilməsi	0.00	0.00	6.78	0.00
78 – Kompensasiyalı öhdəliklər hesabına SDV ilə hesablaşmalar əsasında malların keçirilməsi	0.00	0.00	6.78	0.00
80 – Digərləri	194 701.21	3.69	399 979.60	11.74
Cəmi	5 268 749.15	100.00	3 409 673.65	100.00

6) Daşınan yüklər haqqında məlumat

İstiqamət və nəqliyyatın növü	Miqdarı (ton)	Əlavələr
- İxrac <i>o cümlədən:</i>	13 790 468.65	Əlavə 6
dəniz nəqliyyatı	156 289.51	
dəmir yolu nəqliyyatı	1 020 372.14	
avtomobil nəqliyyatı	417 255.81	
hava nəqliyyatı	3 038.56	
poçt	0.21	
stasionar nəqliyyat vasitələri	12 191 818.63	
özü hərəkət edən vasitələr	1 693.79	
- İdxal <i>o cümlədən:</i>	3 200 560.18	
dəniz nəqliyyatı	158 348.17	
dəmir yolu nəqliyyatı	1 845 705.53	
avtomobil nəqliyyatı	915 672.40	
hava nəqliyyatı	6 979.82	
poçt vasitəsilə	4.55	
stasionar nəqliyyat vasitələri	269 146.98	
özü hərəkət edən vasitələr	4 702.73	
Cəmi	16 991 028.83 <i>(Keçən ilin müvafiq dövrünə nisbətən 2.96 % artmışdır)</i>	

7) Gömrük hüquqpozmalarına qarşı mübarizə haqqında məlumat

7.1 Aşkar edilmiş cinayət xarakterli faktlar – 400

o cümlədən:

Qaçqmalçılıq faktı	243
Narkotik vasitələrin və psixotrop maddələrin qanunsuz dövriyyəsi ilə əlaqədar faktlar	115
Tutulmuş narkotik vasitələrin miqdarı (qram)	117 934.2465
Tutulmuş psixotrop maddələrin miqdarı (qram)	436.5175
Gömrük ödənişlərinin ödənilməsindən yayınma	1
Aksiz markası ilə markalanmalı olan malları belə marka olmadan idxal etmə	46
Digər cinayət xarakterli faktlar	114
Təqsirləndirilən şəxslər	432

7.2 Aşkar edilmiş inzibati xəta faktları – 4 255

o cümlədən:

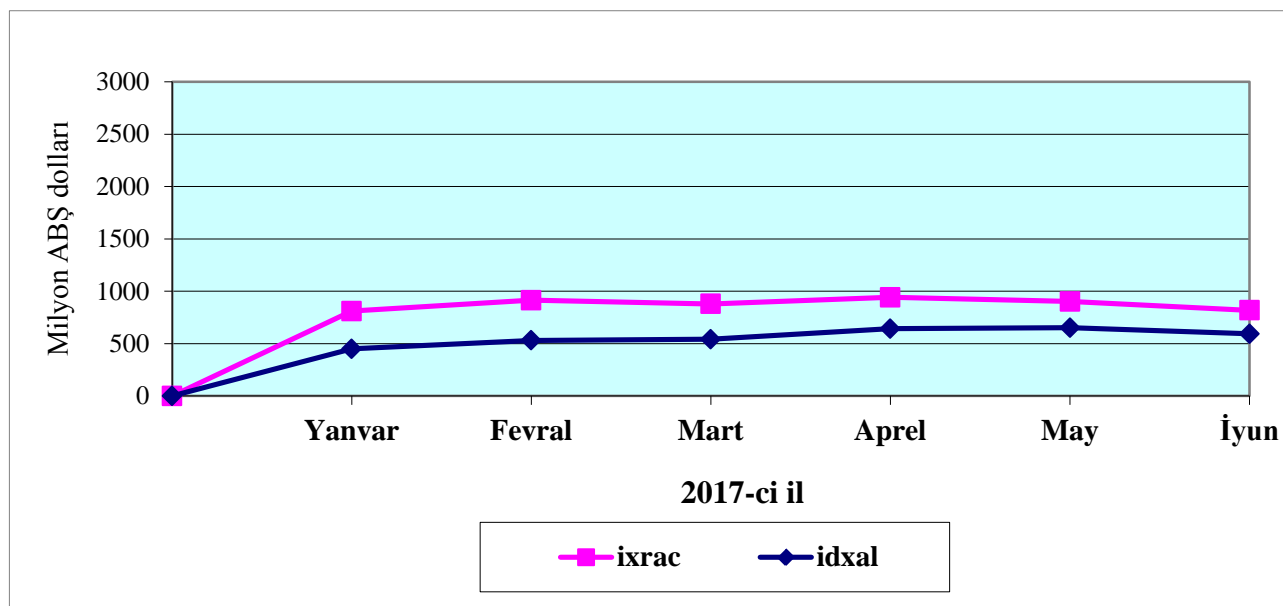
Kənar keçirmə	1
Gizli keçirmə	263
Bəyan etməmə	178
Malların, nəqliyyat vasitələrinin və onlara aid sənədlərin çatdırılmaması	3 045
Geri aparmama (gətirməmə)	185
Gömrük ödənişlərindən yayınma	10
Aksiz markasız idxal	2
Digər xətalər	575

Əlavə 1

İxrac və idxal əməliyyatlarının dinamikası

(min ABŞ dolları)

	Yanvar	Fevral	Mart	Aprel	May	İyun	İyul	Avqust	Sentyabr	Oktyabr	Noyabr	Dekabr	Cəmi
İxrac	811 467.63	914 540.41	879 804.05	941 578.29	902 694.25	818 664.53	-	-	-	-	-	-	5 268 749.15
İdxal	450 016.46	530 342.66	542 377.00	641 951.41	651 827.30	593 158.82	-	-	-	-	-	-	3 409 673.65
Saldo	361 451.16	384 197.75	337 427.05	299 626.88	250 866.95	225 505.71	-	-	-	-	-	-	1 859 075.50
Dövriyyə	1 261 484.09	1 444 883.07	1 422 181.05	1 583 529.70	1 554 521.55	1 411 823.34	-	-	-	-	-	-	8 678 422.80
İxracın aylıq artımı	-	103 072.78	-34 736.36	61 774.24	-38 884.04	-84 029.72	-	-	-	-	-	-	-
İdxalın aylıq artımı	-	80 326.19	12 034.34	99 574.41	9 875.89	-58 668.49	-	-	-	-	-	-	-

İxracda əsas mallar

(min ABŞ dolları)

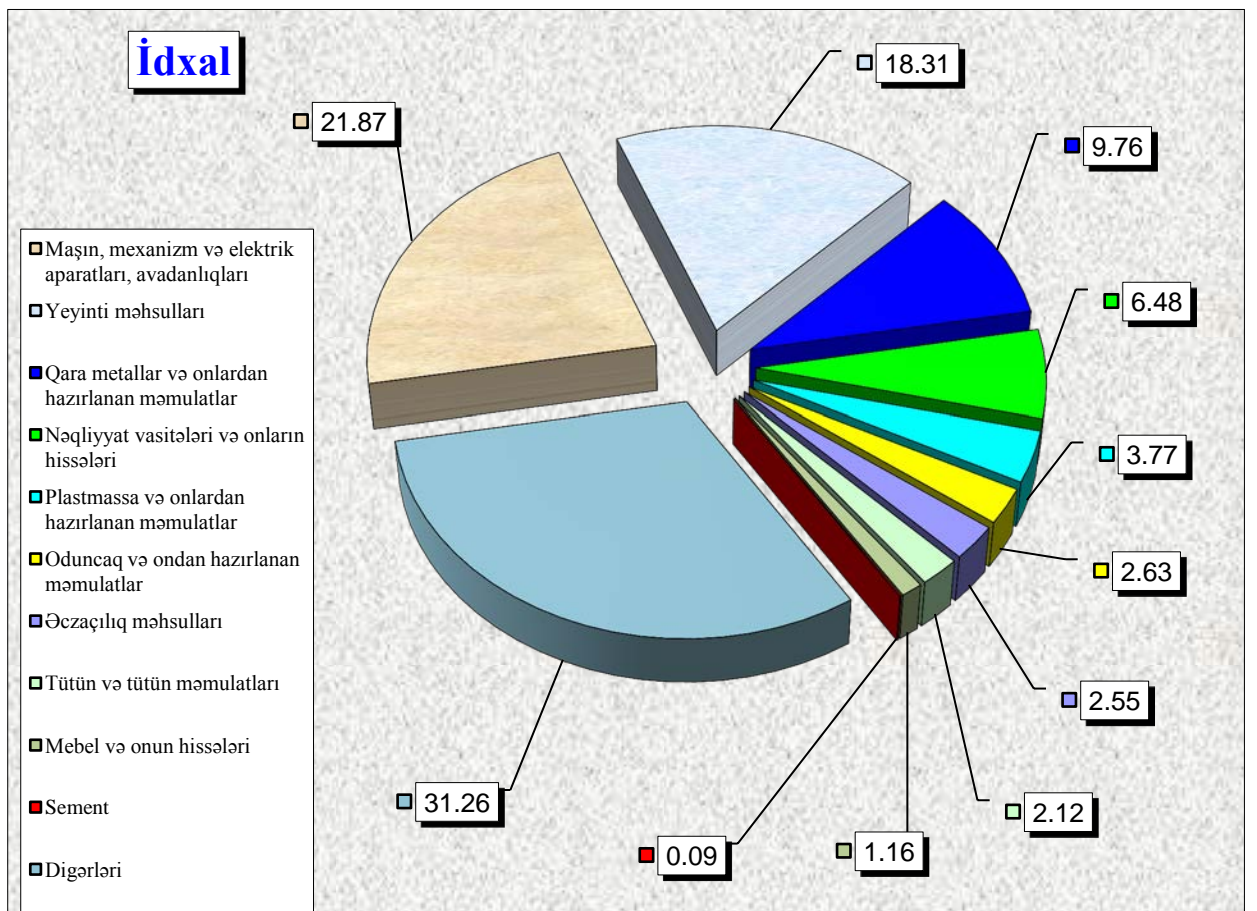
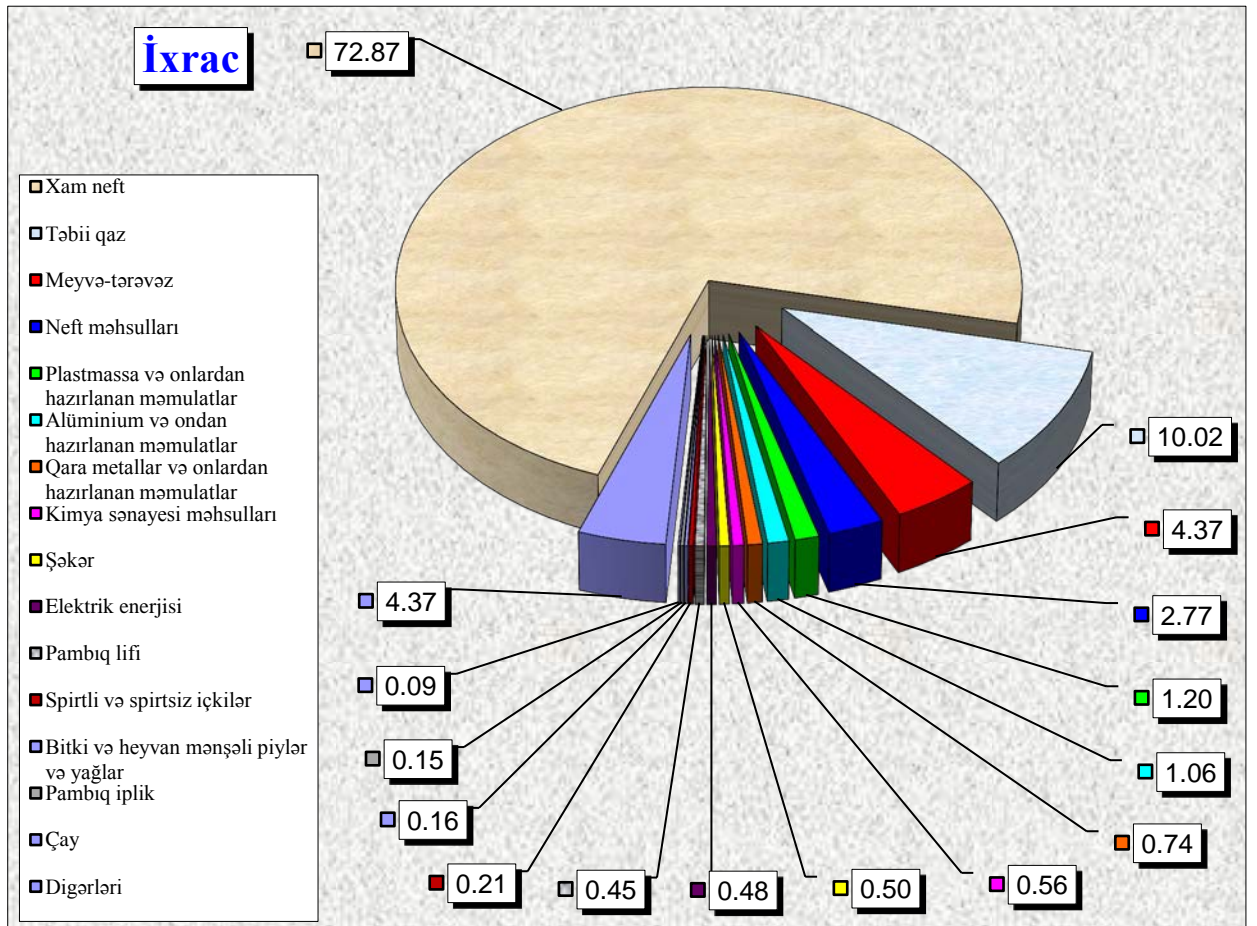
№	Malın adı	2016-cı ilin ilk 6 ayı ərzində		2017-ci ilin ilk 6 ayı ərzində		2016-cı ilin ilk 6 ayının ixracına nisbətən %-lə		2017-ci ilin ilk 6 ayının ümumi ixracına nisbətən %-lə
		Miqdar	Statistik dəyər	Miqdar	Statistik dəyər	Miqdar	Statistik dəyər	
	İxrac - cəmi	-	3 861 248.35	-	5 268 749.15	-	136.45	100.00
1	Xam neft, ton	10 642 095.94	2 980 979.80	9 707 174.36	3 839 227.70	91.21	128.79	72.87
2	Neft məhsulları (2710 mal kodu üzrə), ton	878 158.08	203 617.36	380 224.64	145 997.81	43.30	71.70	2.77
3	Təbii qaz, min kub metr	664 086.82	85 663.96	3 180 646.82	527 932.37	478.95	616.28	10.02
4	Elektrik enerjisi, min kVt/saat	149 622.76	6 263.40	584 427.36	25 098.74	390.60	400.72	0.48
5	Meyvə-tərəvəz, ton	165 765.89	166 486.23	264 708.59	230 066.19	159.69	138.19	4.37
6	Çay, ton	605.73	3 242.94	874.32	4 860.45	144.34	149.88	0.09
7	Bitki və heyvan mənşəli piylər və yağlar, ton	7 271.13	7 697.56	7 333.74	8 271.31	100.86	107.45	0.16
8	Şəkər, ton	51 335.89	29 368.84	40 315.23	26 109.80	78.53	88.90	0.50
9	Spirтли və spirtsiz içkilər, min ABŞ dolları	-	9 697.79	-	11 266.82	-	116.18	0.21
10	Kimya sənayesi məhsulları, ton	117 350.57	27 038.98	107 797.36	29 430.93	91.86	108.85	0.56
11	Plastmassa və onlardan hazırlanan məmulatlar, ton	76 833.87	51 740.47	92 751.08	63 143.44	120.72	122.04	1.20
12	Pambıq lifi, ton	2 900.45	3 139.64	17 225.66	23 551.96	593.90	750.15	0.45
13	Pambıq iplik, ton	5 226.30	9 594.82	3 418.45	8 044.16	65.41	83.84	0.15
14	Qara metallar və onlardan hazırlanan məmulatlar, ton	121 369.12	44 005.33	80 459.93	38 812.46	66.29	88.20	0.74
15	Alüminium və ondan hazırlanan məmulatlar, ton	32 888.27	43 347.80	30 456.18	56 099.01	92.60	129.42	1.06
	Digərləri	-	189 363.43	-	230 836.00	-	121.90	4.37

İdxalda əsas mallar

(min ABŞ dolları)

№	Malın adı	2016-cı ilin ilk 6 ayı ərzində		2017-ci ilin ilk 6 ayı ərzində		2016-cı ilin ilk 6 ayının idxalına nisbətən %-lə		2017-ci ilin ilk 6 ayının ümumi idxalına nisbətən %-lə
		Miqdar	Statistik dəyər	Miqdar	Statistik dəyər	Miqdar	Statistik dəyər	
	İdxal - cəmi	-	4 045 797.56	-	3 409 673.65	-	84.28	100.00
1	Yeyinti məhsulları, min ABŞ dolları	-	598 549.55	-	624 192.99	-	104.28	18.31
	ondan:							
1.1	Ət, ton	11 337.52	13 854.81	23 677.25	35 515.07	208.84	256.34	1.04
1.2	Süd, ton	2 306.97	3 425.79	3 656.99	5 814.76	158.52	169.73	0.17
1.3	Kərə yağı və süddən hazırlanmış digər yağlar, ton	7 801.71	27 570.32	7 767.35	32 688.14	99.56	118.56	0.96
1.4	Meyvə-tərəvəz, ton	194 939.85	75 376.27	173 612.60	75 369.07	89.06	99.99	2.21
1.5	Çay, ton	5 536.92	18 669.59	5 423.33	21 251.35	97.95	113.83	0.62
1.6	Buğda, ton	682 752.65	129 132.59	442 085.35	83 168.99	64.75	64.41	2.44
1.7	Bitki və heyvan mənşəli piylər və yağlar, ton	76 715.36	68 629.79	52 310.88	50 900.84	68.19	74.17	1.49
1.8	Şəkər, ton	131 383.31	55 235.00	149 087.39	70 751.55	113.48	128.09	2.08
2	Tütün və tütün məmulatları, min ABŞ dolları	-	71 333.65	-	72 454.25	-	101.57	2.12
3	Sement, ton	219 739.81	10 342.27	14 081.45	2 927.85	6.41	28.31	0.09
4	Əczaçılıq məhsulları, ton	4 498.74	92 868.59	5 278.18	86 866.16	117.33	93.54	2.55
5	Plastmassa və onlardan hazırlanan məmulatlar, ton	65 705.62	124 292.62	72 168.42	128 481.24	109.84	103.37	3.77
6	Oduncaq və ondan hazırlanan məmulatlar, min ABŞ dolları	-	81 039.07	-	89 684.29	-	110.67	2.63
7	Qara metallar və onlardan hazırlanan məmulatlar, ton	406 520.47	577 583.03	358 670.89	332 722.66	88.23	57.61	9.76
8	Maşın, mexanizm, elektrik aparatları, avadanlıqlar və onların hissələri, min ABŞ dolları	-	929 748.85	-	745 823.24	-	80.22	21.87
9	Nəqliyyat vasitələri və onların hissələri, min ABŞ dolları	-	508 344.75	-	221 053.21	-	43.48	6.48
10	Mebel və onun hissələri, min ABŞ dolları	-	54 685.09	-	39 397.63	-	72.04	1.16
	Digərləri	-	997 010.09	-	1 066 070.13	-	106.93	31.26

İdxal və ixrac əməliyyatlarında əsas mallar (faizlə xüsusi çəkisi)

Ölkələr üzrə ixrac və idxal

(əvvəlki ilin müvafiq dövrü ilə müqayisə olunmaqla, min ABŞ dolları ilə)

Ölkələrin adı	İxrac				İdxal			
	2016-cı ilin ilk 6 ayı	2017-ci ilin ilk 6 ayı	2016-cı ilin ilk 6 ayına nisbətən %-lə	2017-ci ilin ilk 6 ayının ümumi ixracına nisbətən %-lə	2016-cı ilin ilk 6 ayı	2017-ci ilin ilk 6 ayı	2016-cı ilin ilk 6 ayına nisbətən %-lə	2017-ci ilin ilk 6 ayının ümumi idxalına nisbətən %-lə
A	1	2	3	4	5	6	7	8
Cəmi	3 861 248.35	5 268 749.15	136.45	100.00	4 045 797.56	3 409 673.65	84.28	100.00
o cümlədən:								
MDB ölkələri üzrə cəmi	312 905.43	469 138.48	149.93	8.90	985 109.37	987 676.83	100.26	28.97
Belarus	10 099.90	6 601.53	65.36	0.13	38 021.65	59 742.01	157.13	1.75
Qazaxıstan	7 657.80	13 731.92	179.32	0.26	63 847.81	60 724.78	95.11	1.78
Qırğızıstan	4 432.97	146.59	3.31	0.00	778.46	491.86	63.18	0.01
Moldova	376.83	60.93	16.17	0.00	1 726.86	2 678.43	155.10	0.08
Özbəkistan	844.38	1 317.51	156.03	0.03	2 563.55	5 891.95	229.84	0.17
Rusiya	190 746.52	289 825.46	151.94	5.50	742 812.49	661 494.81	89.05	19.40
Tacikistan	5 169.32	456.54	8.83	0.01	154.02	0.32	0.21	0.00
Türkmənistan	77 069.12	33 327.39	43.24	0.63	14 049.75	34 778.06	247.54	1.02
Ukrayna	16 508.58	123 670.61	749.13	2.35	121 154.77	161 874.61	133.61	4.75
Avropa İttifaqı ölkələri üzrə cəmi	2 115 481.73	2 476 941.85	117.09	47.01	1 101 198.42	789 276.05	71.67	23.15
Almaniya	332 165.10	197 055.75	59.32	3.74	171 829.04	170 638.91	99.31	5.00
Avstriya	19 576.43	72 610.87	370.91	1.38	43 341.97	24 839.39	57.31	0.73
Belçika	1 700.38	6 734.55	396.06	0.13	28 862.03	24 701.04	85.58	0.72
Bolqarıstan	166.45	77.01	46.27	0.00	15 484.89	6 315.73	40.79	0.19
Böyük Britaniya	3 833.94	3 799.61	99.10	0.07	254 157.57	110 847.33	43.61	3.25
Çexiya	183 492.23	168 261.89	91.70	3.19	27 576.28	32 749.89	118.76	0.96
Danimarka	20.78	371.80	17.89 dəfə	0.01	9 635.09	9 972.53	103.50	0.29
Estoniya	120.97	340.74	281.67	0.01	1 231.24	1 090.41	88.56	0.03
Finlandiya	150.77	328.12	217.63	0.01	7 083.29	8 588.13	121.24	0.25

A	1	2	3	4	5	6	7	8
Fransa	344 718.25	135 105.89	39.19	2.56	73 746.87	64 497.41	87.46	1.89
Xorvatiya	50 078.32	73 682.88	147.14	1.40	50 465.58	684.42	1.36	0.02
İrlandiya	23 410.74	3.89	0.02	0.00	11 724.95	5 298.67	45.19	0.16
İspaniya	64 849.22	143 819.07	221.77	2.73	22 450.25	22 136.12	98.60	0.65
İsveç	302.71	220.81	72.95	0.00	26 407.05	16 757.81	63.46	0.49
İtaliya	831 755.26	1 217 439.29	146.37	23.11	180 578.58	137 680.84	76.24	4.04
Kıpr	1 024.56	14 933.97	14.58 dəfə	0.28	218.44	372.95	170.73	0.01
Latviya	269.00	375.00	139.40	0.01	3 557.61	3 847.94	108.16	0.11
Litva	1 510.97	752.57	49.81	0.01	5 204.95	6 133.87	117.85	0.18
Lüksemburq	13.48	19.77	146.65	0.00	2 050.37	1 777.38	86.69	0.05
Macarıstan	819.48	361.91	44.16	0.01	19 399.74	15 946.25	82.20	0.47
Malta	34 819.47	5 364.86	15.41	0.10	13.09	21.24	162.28	0.00
Niderland	28 237.64	9 826.84	34.80	0.19	44 216.28	42 176.65	95.39	1.24
Polşa	1 739.55	3 331.52	191.52	0.06	31 136.48	25 955.15	83.36	0.76
Portuqaliya	134 623.99	264 901.95	196.77	5.03	6 506.53	4 371.57	67.19	0.13
Rumıniya	53 471.70	30 521.88	57.08	0.58	37 144.60	34 708.44	93.44	1.02
Slovakiya	25.51	0.85	3.33	0.00	14 527.15	6 583.49	45.32	0.19
Sloveniya	2 188.34	1 641.91	75.03	0.03	7 412.04	7 771.52	104.85	0.23
Yunanıstan	396.48	125 056.69	315.42 dəfə	2.37	5 236.48	2 810.96	53.68	0.08
Digər ölkələr üzrə cəmi	1 432 861.20	2 322 668.82	162.10	44.08	1 959 489.77	1 632 720.77	83.32	47.88
Albaniya	19.39	2.57	13.25	0.00	118.20	183.41	155.16	0.01
Amerika Birləşmiş Ştatları	31 347.70	2 037.38	6.50	0.04	245 196.10	149 260.85	60.87	4.38
Anqilya (Britaniya)	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	1.78	0.00	0.00
Anqola	20.23	15.25	75.34	0.00	0.78	5.21	670.84	0.00
Argentina	22.19	0.86	3.89	0.00	6 452.17	10 370.19	160.72	0.30
Avstraliya	68.45	428.21	625.55	0.01	4 033.95	2 352.80	58.32	0.07
Banqladəş	0.00	1.07	0.00	0.00	3 595.23	4 140.60	115.17	0.12
Barbados	0.00	0.00	0.00	0.00	3.66	15.86	433.34	0.00
Beliz	0.00	1 425.36	0.00	0.03	0.00	0.00	0.00	0.00
Bəhreyn	0.00	15.71	0.00	0.00	52.37	32.39	61.84	0.00
Birləşmiş Ərəb Əmirlikləri	6 110.44	6 558.44	107.33	0.12	40 148.50	8 539.15	21.27	0.25
Tanzaniya	0.00	0.00	0.00	0.00	326.46	165.96	50.84	0.00
Boliviya	0.69	1.07	155.17	0.00	0.00	10.20	0.00	0.00
Bosniya və Herseqovina	0.00	0.00	0.00	0.00	134.46	452.60	336.61	0.01

A	1	2	3	4	5	6	7	8
Braziliya	136.97	63.29	46.21	0.00	68 931.24	38 562.89	55.94	1.13
Brunei-Darüssalam	0.00	0.77	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00
Cəbəli-Tariq	0.00	0.00	0.00	0.00	43.03	2.57	5.97	0.00
Cənubi Afrika Respublikası	274.25	0.00	0.00	0.00	2 324.21	3 378.46	145.36	0.10
Cibuti	0.00	298.06	0.00	0.01	19.27	0.00	0.00	0.00
Çad	0.00	13.50	0.00	0.00	0.00	0.95	0.00	0.00
Çili	0.00	0.00	0.00	0.00	2 806.37	734.47	26.17	0.02
Çin	14 661.40	340 490.42	23.22 dəfə	6.46	256 102.62	335 419.68	130.97	9.84
Çinin xüs. inz. r-nu Honkonq	27.02	39.76	147.16	0.00	539.84	1 254.75	232.43	0.04
Çinin xüs. inz. r-nu Aomin (Makao)	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.55	0.00	0.00
Dominika	7.06	0.00	0.00	0.00	0.00	0.36	0.00	0.00
Dominikan Respublikası	0.00	0.00	0.00	0.00	48.14	81.30	168.88	0.00
Ekvador	2.86	0.00	0.00	0.00	9 132.30	11 917.34	130.50	0.35
Əfqanıstan	23 473.90	13 077.94	55.71	0.25	0.00	0.00	0.00	0.00
Əlcəzair	304.58	11.71	3.84	0.00	209.36	857.69	409.68	0.03
Färer adaları	0.00	0.00	0.00	0.00	497.49	126.05	25.34	0.00
Fici	0.00	0.00	0.00	0.00	202.82	0.90	0.44	0.00
Filippinlər	0.00	0.30	0.00	0.00	614.19	970.79	158.06	0.03
Gürcüstan	150 520.40	237 530.44	157.81	4.51	10 655.66	32 818.20	307.99	0.96
Haiti	0.00	0.00	0.00	0.00	1.36	0.23	16.56	0.00
Həbəşistan	0.00	0.00	0.00	0.00	26.61	190.64	716.40	0.01
Hindistan	116 458.39	173 794.64	149.23	3.30	25 904.91	54 579.96	210.69	1.60
Honduras	0.00	0.00	0.00	0.00	3.40	11.07	325.45	0.00
İndoneziya	77 324.33	56.26	0.07	0.00	17 913.50	10 501.05	58.62	0.31
İordaniya	1 403.79	3 689.12	262.80	0.07	1 555.24	1 690.47	108.69	0.05
İraq	8 348.97	8 206.93	98.30	0.16	11.55	0.21	1.85	0.00
İran İslam Respublikası	22 683.14	9 421.74	41.54	0.18	66 115.32	125 105.35	189.22	3.67
İslandiya	0.00	0.00	0.00	0.00	817.68	905.97	110.80	0.03
İsrail	236 707.64	212 354.90	89.71	4.03	4 275.12	16 590.44	388.07	0.49
İsveçrə	62 406.87	66 825.37	107.08	1.27	38 440.25	17 707.33	46.06	0.52
Fələstin	61.29	58.10	94.80	0.00	0.00	53.20	0.00	0.00
Kamboca	0.00	395.00	0.00	0.01	992.01	1 049.51	105.80	0.03
Kanada	1 060.59	202 836.26	191.25 dəfə	3.85	9 083.83	7 400.89	81.47	0.22
Keç. Yuq. Resp. Makedoniya	6.34	0.00	0.00	0.00	105.81	353.00	333.60	0.01

A	1	2	3	4	5	6	7	8
Keniya	0.05	148.72	2874.41 dəfə	0.00	466.87	302.16	64.72	0.01
Kolumbiya	2.01	32.56	16.17 dəfə	0.00	107.09	252.20	235.51	0.01
Konqo (Brazzavil)	0.00	15.34	0.00	0.00	0.47	0.07	14.75	0.00
Koreya (KXDR)	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	342.98	0.00	0.01
Koreya Respublikası	58.25	146.13	250.87	0.00	40 343.04	23 621.66	58.55	0.69
Kosta-Rika	0.00	0.00	0.00	0.00	629.99	404.58	64.22	0.01
Kot-divuar	0.84	0.00	0.00	0.00	5.08	28.76	565.56	0.00
Kuba	0.00	0.00	0.00	0.00	61.25	111.18	181.53	0.00
Kuk adaları (Yeni Zelanda)	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.11	0.00	0.00
Kurasao	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	4.53	0.00	0.00
Küveyt	50.10	50.31	100.41	0.00	1 600.94	2 027.47	126.64	0.06
Qana	5.51	0.18	3.24	0.00	102.15	22.39	21.91	0.00
Qəmər adaları	0.00	0.00	0.00	0.00	17.57	5.55	31.60	0.00
Qətər	23.67	2 077.53	87.78 dəfə	0.04	15.52	19.33	124.52	0.00
Quam (ABŞ)	0.00	0.00	0.00	0.00	5.84	11.35	194.20	0.00
Qvatemala	0.00	0.00	0.00	0.00	147.75	52.37	35.44	0.00
Qvineya-Bissau	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.74	0.00	0.00
Laos (LXDR)	0.00	0.00	0.00	0.00	1.06	8.87	837.32	0.00
Lesoto	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.72	0.00	0.00
Liberiya	0.00	29.37	0.00	0.00	0.00	2.89	0.00	0.00
Lixtenşteyn	0.00	0.00	0.00	0.00	19.50	13.88	71.20	0.00
Livan	39 894.81	32 787.33	82.18	0.62	283.47	579.39	204.39	0.02
Liviya	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	1.61	0.00	0.00
Madaqaskar	0.00	0.00	0.00	0.00	243.38	126.15	51.83	0.00
Malayziya	1 014.38	313.43	30.90	0.01	16 792.24	10 822.06	64.45	0.32
Mavriki	0.00	0.00	0.00	0.00	18.23	48.77	267.59	0.00
Mavritaniya	0.00	0.00	0.00	0.00	20.72	29.21	140.93	0.00
Meksika	188.10	62.15	33.04	0.00	6 526.04	5 361.92	82.16	0.16
Maori (Mayotta)	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.53	0.00	0.00
Mərakeş	0.00	0.00	0.00	0.00	1 174.72	1 741.23	148.23	0.05
Mərkəzi Afrika Respublikası	0.00	0.00	0.00	0.00	5.00	3.94	78.82	0.00
Misir	224.16	1 074.89	479.52	0.02	2 908.37	3 284.00	112.92	0.10
Monako	0.00	0.00	0.00	0.00	41.35	4.73	11.43	0.00
Monqolustan	10.46	65.15	622.68	0.00	0.00	93.48	0.00	0.00

A	1	2	3	4	5	6	7	8
Monteneqro	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	9.16	0.00	0.00
Montserrat	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	2.30	0.00	0.00
Mozambik	102.00	3.23	3.17	0.00	0.03	5.95	203.79 dəfə	0.00
Myanma	0.00	0.00	0.00	0.00	58.46	264.18	451.90	0.01
Namibiya	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.06	0.00	0.00
Nepal	0.00	0.00	0.00	0.00	5.10	14.41	282.74	0.00
Niger	0.00	0.00	0.00	0.00	1.52	1.65	108.59	0.00
Nigeriya	42.52	315.39	741.77	0.01	19.17	21.42	111.72	0.00
Nikaraqua	0.00	0.00	0.00	0.00	0.49	0.92	188.54	0.00
Niue (Yeni Zelanda)	12.18	0.00	0.00	0.00	0.00	1.67	0.00	0.00
Norveç	1 543.76	906.30	58.71	0.02	113 783.68	16 630.35	14.62	0.49
Oman	63.91	54.89	85.88	0.00	15.60	102.59	657.52	0.00
Pakistan	574.29	807.30	140.57	0.02	3 772.61	3 549.08	94.07	0.10
Panama	0.00	0.00	0.00	0.00	0.28	93.61	334.86 dəfə	0.00
Paraqvay	0.00	0.00	0.00	0.00	308.83	161.75	52.37	0.00
Peru	0.01	1.81	249.13 dəfə	0.00	302.52	152.16	50.30	0.00
Puerto-Riko (ABŞ)	0.00	0.00	0.00	0.00	32.04	51.60	161.05	0.00
Salvador	0.00	0.00	0.00	0.00	2.06	1.28	62.17	0.00
San-Marino	0.00	0.00	0.00	0.00	27.49	230.77	839.42	0.01
Sent-Vinsent və Qrenadina (Fransa)	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.06	0.00	0.00
Serbiya	0.38	5.18	13.46 dəfə	0.00	2 376.72	2 418.52	101.76	0.07
Seşşel adaları	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	80.30	0.00	0.00
Səudiyyə Ərəbistanı	227.15	147.80	65.07	0.00	4 575.92	5 903.26	129.01	0.17
Sinqapur	582.24	183.24	31.47	0.00	177 310.64	8 979.92	5.06	0.26
Solomon adaları	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.06	0.00	0.00
Sudan	0.00	0.00	0.00	0.00	10.34	18.58	179.68	0.00
Surinam	0.00	0.00	0.00	0.00	2.51	0.25	10.00	0.00
Suriya Ərəb Respublikası	0.00	0.00	0.00	0.00	147.75	172.80	116.95	0.01
Svazilend	0.00	0.00	0.00	0.00	2.30	7.63	331.32	0.00
Syerra-Leone	19.90	0.00	0.00	0.00	0.10	6.22	60.62 dəfə	0.00
Şri-Lanka	0.10	0.00	0.00	0.00	18 013.67	19 820.20	110.03	0.58
Tailand	101 098.80	49 821.78	49.28	0.95	10 448.41	13 164.13	125.99	0.39
Tayvan (Çinin əyaləti)	301 292.51	168 666.01	55.98	3.20	6 071.28	7 228.02	119.05	0.21
Tokelau (Yeni Zelanda)	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.11	0.00	0.00

A	1	2	3	4	5	6	7	8
Tonqa	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.02	0.00	0.00
Trinidad və Tobaqo	6.05	15.65	258.84	0.00	56.01	0.03	0.06	0.00
Tunis	58 169.33	113 542.04	195.19	2.16	1 224.85	1 530.20	124.93	0.04
Türk və Kaykos adaları	0.00	0.00	0.00	0.00	105.16	24.38	23.18	0.00
Tuvalu	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.69	0.00	0.00
Türkiyə	158 872.47	615 485.79	387.41	11.68	526 595.01	574 242.25	109.05	16.84
Uruqvay	0.00	0.00	0.00	0.00	928.27	48.98	5.28	0.00
Vanuatu	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	1.66	0.00	0.00
Venesuela	76.03	60.45	79.51	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00
Virgin adaları (ABŞ)	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	4.52	0.00	0.00
Virgin adaları (Britaniya)	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	11.20	0.00	0.00
Vyetnam	5 862.72	55 000.70	938.14	1.04	11 670.22	18 749.55	160.66	0.55
Yamayka	0.70	0.00	0.00	0.00	2 810.38	1.34	0.05	0.00
Yaponiya	984.76	435.78	44.25	0.01	165 827.13	49 147.12	29.64	1.44
Yeni Zelandə	81.76	96.75	118.34	0.00	23 713.86	22 503.96	94.90	0.66
Yəmən	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	13.93	0.00	0.00
Zambiya	238.66	0.00	0.00	0.00	100.61	3.35	3.33	0.00
Zimbabve	0.00	0.00	0.00	0.00	17.70	214.54	12.12 dəfə	0.01
Təyin olunmayıb	297.45	665.23	223.65	0.01	0.00	0.00	0.00	0.00

Əlavə 4.1

Ticarət dövriyyəsində əsas ölkələr

Ölkələrin adı	Min ABŞ dolları	Ümumi dövriyyəyə nisbətən %-lə
Cəmi	8 678 422.80	100.00
o cümlədən:		
İtaliya	1 355 120.13	15.61
Türkiyə	1 189 728.04	13.71
Rusiya	951 320.26	10.96
Çin	675 910.10	7.79
Almaniya	367 694.66	4.24
Ukrayna	285 545.22	3.29
Gürcüstan	270 348.64	3.12
Portuqaliya	269 273.52	3.10
İsrail	228 945.33	2.64
Hindistan	228 374.60	2.63
Kanada	210 237.15	2.42
Çexiya	201 011.78	2.32
Fransa	199 603.29	2.30
Tayvan (Çinin əyaləti)	175 894.03	2.03
İspaniya	165 955.19	1.91
Digər ölkələr	1 903 460.83	21.93

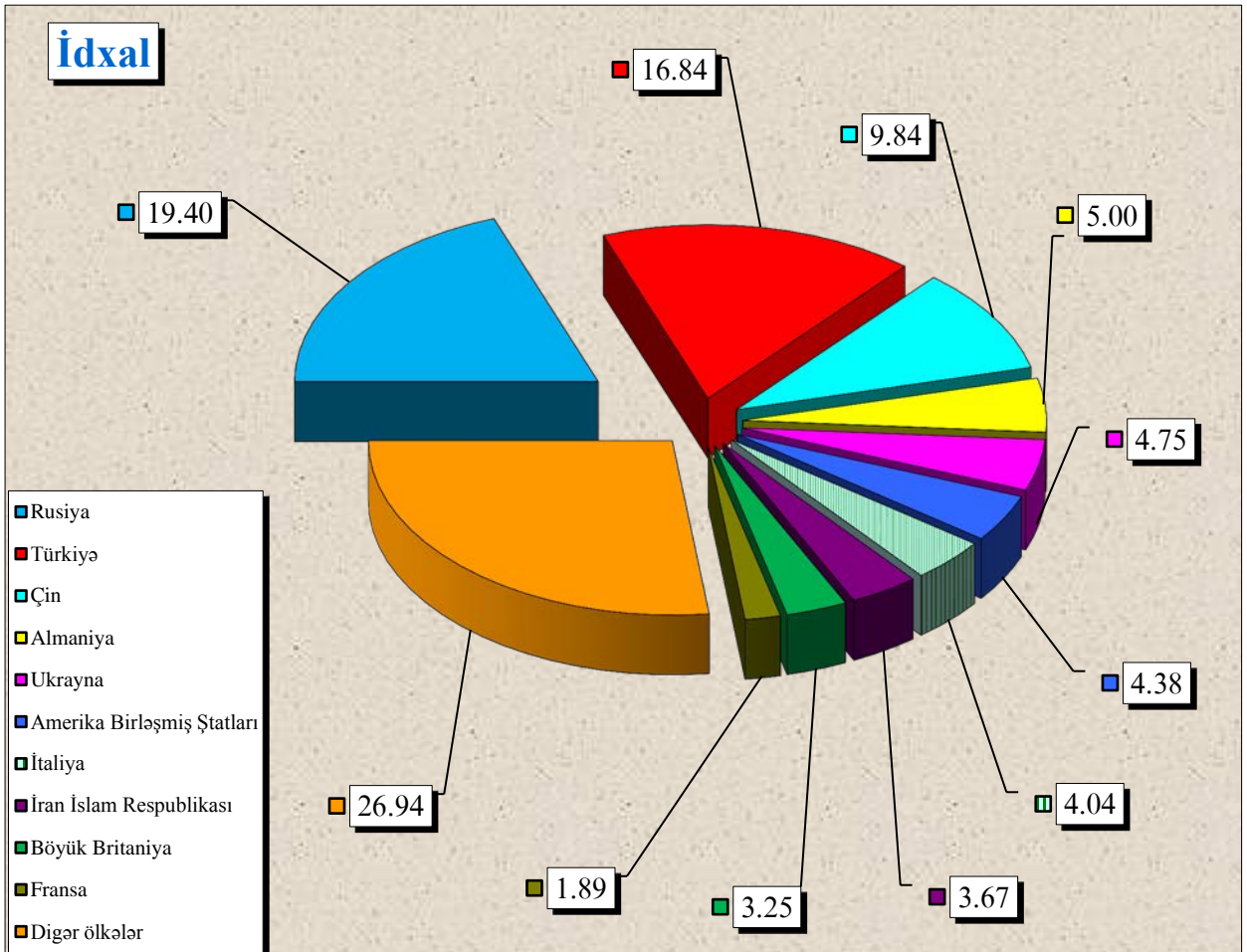
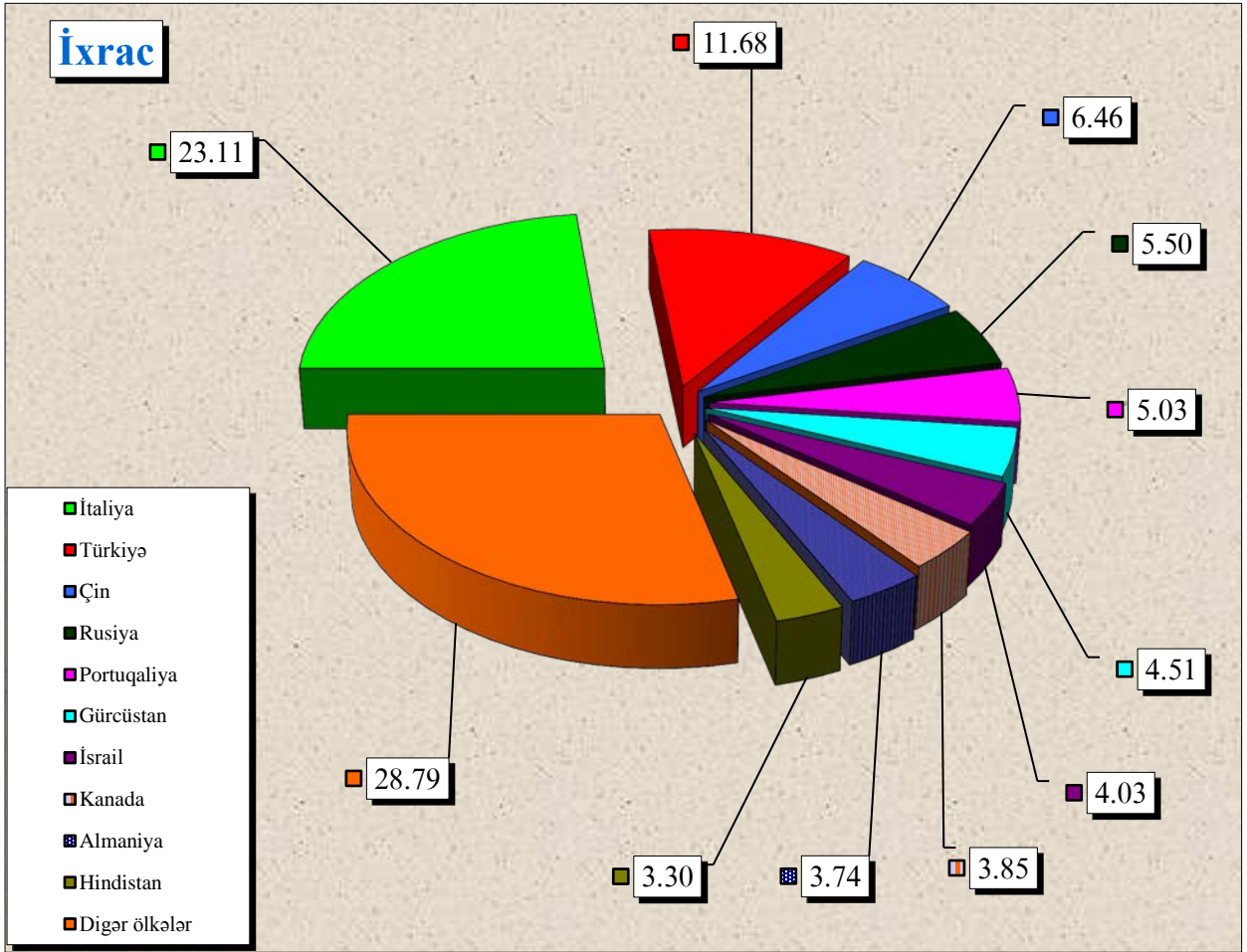
İxracda əsas ölkələr

Ölkələrin adı	Min ABŞ dolları	Ümumi ixraca nisbətən %-lə
Cəmi	5 268 749.15	100.00
o cümlədən:		
İtaliya	1 217 439.29	23.11
Türkiyə	615 485.79	11.68
Çin	340 490.42	6.46
Rusiya	289 825.46	5.50
Portuqaliya	264 901.95	5.03
Gürcüstan	237 530.44	4.51
İsrail	212 354.90	4.03
Kanada	202 836.26	3.85
Almaniya	197 055.75	3.74
Hindistan	173 794.64	3.30
Tayvan (Çinin əyaləti)	168 666.01	3.20
Çexiya	168 261.89	3.19
İspaniya	143 819.07	2.73
Fransa	135 105.89	2.56
Yunanıstan	125 056.69	2.37
Digər ölkələr	776 124.71	14.74

İdxalda əsas ölkələr

Ölkələrin adı	Min ABŞ dolları	Ümumi idxala nisbətən %-lə
Cəmi	3 409 673.65	100.00
o cümlədən:		
Rusiya	661 494.81	19.40
Türkiyə	574 242.25	16.84
Çin	335 419.68	9.84
Almaniya	170 638.91	5.00
Ukrayna	161 874.61	4.75
Amerika Birləşmiş Ştatları	149 260.85	4.38
İtaliya	137 680.84	4.04
İran İslam Respublikası	125 105.35	3.67
Böyük Britaniya	110 847.33	3.25
Fransa	64 497.41	1.89
Qazaxıstan	60 724.78	1.78
Belarus	59 742.01	1.75
Hindistan	54 579.96	1.60
Yaponiya	49 147.12	1.44
Niderland	42 176.65	1.24
Digər ölkələr	652 241.09	19.13

**İxrac və idxal əməliyyatlarında əsas ölkələr
(faizlə xüsusi çəkisi)**

Mal qrupları üzrə ixrac və idxal

(Əvvəlki ilin müvafiq dövrü ilə müqayisə olumaqla, min ABŞ dolları ilə)

Mal qrupunun kodu	Mal qrupunun adı	İxrac			İdxal		
		2016-cı ilin ilk 6 ayı	2017-ci ilin ilk 6 ayı	2016-cı ilin ilk 6 ayına nisbətən %-lə	2016-cı ilin ilk 6 ayı	2017-ci ilin ilk 6 ayı	2016-cı ilin ilk 6 ayına nisbətən %-lə
A	B	1	2	3	4	5	6
01	Diri heyvanlar	236.51	907.60	383.75	12 390.59	17 042.11	137.54
02	Ət və qida üçün yararlı ət əlavələri	53.42	159.86	299.23	13 854.81	35 515.07	256.34
03	Balıqlar və xərçəngkimilər, mollyusklar və digər su onurğasızları	128.29	140.23	109.31	6 955.72	6 019.42	86.54
04	Süd məhsulları; quş yumurtası; təbii bal, başqa yerdə adı çəkilməyən və təsnif olunmayan heyvan mənşəli ərzaq məhsulları	778.86	3 806.55	488.73	47 234.92	59 573.01	126.12
05	Başqa yerdə adı çəkilməyən və ya təsnif olunmayan heyvan mənşəli məhsullar	263.20	314.98	119.67	105.26	228.82	217.39
06	Canlı ağaclar və digər bitkilər; bitkilərin kökləri, soğanaqları və digər analogi hissələri; kəsilmiş çiçəklər və dekorativ bitkilər	343.69	235.70	68.58	11 034.80	13 884.88	125.83
07	Tərəvəz və bəzi yeməli meyvəköklülər və kök yumruları	99 351.75	161 787.19	162.84	40 235.86	36 622.13	91.02
08	Yeməli meyvələr və qoz-fındıq; sitrus meyvələrinin qabıqları və ya qovun qabıqcıqları	67 134.48	68 278.99	101.70	35 140.41	38 746.94	110.26
09	Qəhvə, çay, mate və ya paraqvay çayı və ədviyyatlar	3 252.74	4 904.04	150.77	20 435.76	24 173.60	118.29
10	Dənli bitkilər	1 799.82	10.87	0.60	157 260.34	121 701.45	77.39
11	Unüyütmə-yarma sənayesi məhsulları; səməni; nişastalar; inulin; buğda kleykovinası	7.38	9.69	131.24	9 749.10	8 909.90	91.39
12	Yağlı toxum və bar; digər toxumlar, bar və taxıl; dərman bitkiləri və texniki məqsədlər üçün bitkilər; saman və yem	2 059.24	1 301.84	63.22	17 002.87	19 019.49	111.86
13	Təmizlənməmiş təbii şellak; kitrələr, qatranlar və digər bitki şirələri və ekstraktları	757.93	679.10	89.60	463.66	256.58	55.34
14	Toxuma (hörgü) məmulatlarının hazırlanması üçün bitki mənşəli materiallar; başqa yerdə adı çəkilməyən və ya təsnif olunmayan digər bitki mənşəli məhsullar	28.33	101.32	357.65	143.87	473.46	329.10
15	Heyvan və ya bitki mənşəli piylər və yağlar və onların parçalanması nəticəsində alınan məhsullar; hazır yeyinti piyləri; heyvan və ya bitki mənşəli mumlar	7 697.56	8 271.31	107.45	68 629.79	50 900.84	74.17
16	Ətdən, balıqdan və ya xərçəngkimilərdən, mollyusklardan və ya digər su onurğasızlarından alınan hazır məhsullar	188.28	136.48	72.49	7 888.64	12 332.26	156.33
17	Şəkər və şəkərdən hazırlanan qənnadı məmulatları	29 467.08	26 483.31	89.87	69 886.12	85 842.28	122.83
18	Kakao və ondan hazırlanan məhsullar	1 883.78	2 824.84	149.96	18 631.48	23 680.20	127.10
19	Taxıldan, undan, nişastadan və ya süddən alınan hazır məhsullar; un qənnadı məmulatları	500.84	701.09	139.98	31 108.55	33 400.85	107.37
20	Tərəvəzlərin, meyvələrin, qoz-fındığın və ya bitkilərin digər hissələrinin emal məhsulları	4 343.00	6 706.46	154.42	11 756.40	13 630.68	115.94

A	B	1	2	3	4	5	6
21	Müxtəlif ərzaq məhsulları	736.56	1 414.11	191.99	22 920.64	30 078.55	131.23
22	Spirtili və spirtsiz içkilər və sirkə	9 697.79	11 266.82	116.18	23 726.09	29 413.16	123.97
23	Yeyinti sənayesinin qalıqları və tullantıları; heyvanlar üçün hazır yemlər	4 100.79	3 911.77	95.39	20 608.55	23 629.32	114.66
24	Tütün və tütünün sənaye əvəzediciləri	5 793.17	6 078.95	104.93	71 333.65	72 454.25	101.57
25	Duz; kükürd; torpaq və daş; suvaq materialları, əhəng və sement	6 022.01	10 278.06	170.67	23 718.19	14 306.80	60.32
26	Filizlər, şlaklar və kül	6 543.09	12 085.28	184.70	366.32	387.57	105.80
27	Mineral yanacaq, neft və onların qovulma məhsulları; bitum tərkibli maddələr; mineral mumlar	3 294 033.74	4 569 094.98	138.71	113 306.25	170 821.07	150.76
28	Qeyri-üzvi kimya məhsulları; qiymətli metalların, nadir torpaq metallarının, radioaktiv elementlərin və ya izotopların qeyri-üzvi və ya üzvi birləşmələri	2 397.10	1 789.43	74.65	42 043.74	28 768.45	68.43
29	Üzvi kimyəvi birləşmələr	21 365.49	24 002.15	112.34	15 195.18	17 468.49	114.96
30	Əczaçılıq məhsulları	280.28	413.08	147.38	92 868.59	86 866.16	93.54
31	Gübrələr	1 386.37	1 665.97	120.17	7 644.29	23 970.82	313.58
32	Aşıləyıcı və boyayıcı ekstraktlar, tanninlər və onların törəmələri; boyaqlar, piqmentlər və digər boyayıcı maddələr; boyalar və laklar; zamazkalar və digər mastikalar; tipografiya boyaqları, mürəkkəblər, tuş	290.58	491.74	169.23	26 827.61	19 683.88	73.37
33	Efir yağları və rezinoidlər; ətriyyat, kosmetik və tualet vasitələri	209.99	232.76	110.84	38 383.64	47 314.67	123.27
34	Sabun, səthi-aktiv üzvi maddələr, yuyucu vasitələr, sürtkü materialları, süni və hazır mumlar, təmizləmə və cilləmə üçün tərkiblər, şamlar və analoji məmulatlar, yapma üçün pasta, plastilin, «diş müalicəsi mumu»	18.37	284.51	15.49 dəfə	40 996.52	43 458.79	106.01
35	Zülal tərkibli maddələr; modifikasiya olunmuş nişastalar; yapışqanlar; fermentlər	29.72	5.56	18.71	4 929.46	5 694.29	115.52
36	Partlayıcı maddələr; pirotexnika məmulatları; kibritlər; pirofor ərintilər; bəzi yanar maddələr	0.00	0.00	0.00	2 814.59	2 501.93	88.89
37	Foto və kino malları	29.61	0.00	0.00	2 126.34	1 797.80	84.55
38	Digər kimyəvi məhsullar	1 031.47	545.73	52.91	45 129.71	52 101.18	115.45
39	Plastmassa və onlardan hazırlanan məmulatlar	51 740.47	63 143.44	122.04	124 292.62	128 481.24	103.37
40	Kauçuk, rezin və onlardan hazırlanan məmulatlar	101.52	592.41	583.56	40 226.49	44 598.89	110.87
41	Emal olunmamış gön (təbii xəzdən başqa) və aşılənmiş dəri	5 611.05	7 756.73	138.24	61.73	176.12	285.31
42	Dəri məmulatları; sərraclıq-yəhər məmulatları və qoşqu ləvazimatları; yol ləvazimatları, qadın çantaları və analoji mallar; heyvanların bağırsaqlarından hazırlanan məmulatlar (barama fibroinindən olan liflər istisna olmaqla)	47.09	103.09	218.91	6 886.73	7 870.04	114.28
43	Təbii və süni xəz; ondan hazırlanan məmulatlar	15.85	8.72	55.03	66.32	124.27	187.37
44	Oduncaq və ondan hazırlanan məmulatlar; ağac kömürü	510.98	863.78	169.04	81 039.07	89 684.29	110.67
45	Mantar və ondan hazırlanan məmulatlar	0.00	0.18	0.00	273.40	307.18	112.36
46	Küləşdən, alfadən və digər materiallardan hörmə üçün hazırlanan məmulatlar; səbət məmulatları və hörülmüş məmulatlar	0.25	0.00	0.00	61.69	108.74	176.27
47	Oduncaqdan və ya digər lifli sellüloz materiallardan hazırlanan kütlə; regenerasiya edilən kağız və karton (makulatura və tullantılar)	2.23	0.00	0.00	215.39	80.82	37.52
48	Kağız və karton; kağız kütlədən, kağızdan və ya kartondan hazırlanan məmulatlar	1 434.48	2 532.70	176.56	46 257.10	48 476.17	104.80

A	B	1	2	3	4	5	6
49	Çap kitablar, qəzetlər, reproduksiyalar və poliqrafiya sənayesinin digər məmulatları; əlyazmalar, makinada yazılan mətnlər və planlar	48.03	260.32	541.99	3 705.63	7 347.54	198.28
50	İpək	145.00	124.81	86.07	14.97	91.69	612.62
51	Yun, zərif və ya qaba heyvan tükü; at tükündən iplik və parça	95.24	152.26	159.87	425.10	212.66	50.03
52	Pambıq	12 752.25	32 471.65	254.63	1 902.13	2 069.77	108.81
53	Digər bitki mənşəli toxuculuq lifləri; kağız iplik və kağız iplikdən parçalar	0.00	22.11	0.00	453.38	328.14	72.38
54	Kimyəvi saplar, kimyəvi toxuculuq materiallarından olan yastı və analogi saplar	462.22	610.42	132.06	8 502.85	13 690.96	161.02
55	Kimyəvi liflər	74.43	140.51	188.79	2 921.90	2 547.35	87.18
56	Pambıq (vata), keçə və ya fetr və toxunmamış materiallar; xüsusi iplik; ciyə (viş), kəndir, kanat və trosar və onlardan məmulatlar	6.31	65.83	10.44 dəfə	5 272.84	3 945.13	74.82
57	Xalçalar və digər toxunma döşəmə örtükləri	57.32	56.85	99.19	3 390.49	4 280.32	126.24
58	Xüsusi parçalar; taftinqli (baftalı) toxuculuq materialları; krujevalar; qobelenlər; bəzək materialları; tikmələr	29.01	151.13	520.88	1 254.07	884.67	70.54
59	Hopdurulmuş, üzüklü, təkrarlanmış toxuculuq materialları; texniki təyinatlı toxuculuq məmulatları	2.57	4.61	179.52	1 783.81	3 168.24	177.61
60	Maşınla və əllə toxunma trikotaj parçalar	0.04	0.00	0.00	3 003.53	4 338.42	144.44
61	Maşınla və ya əllə toxunmuş trikotaj geyim əşyaları və geyim ləvazimatları	86.19	194.60	225.79	37 789.79	41 662.11	110.25
62	Paltar və geyim ləvazimatları, maşınla və ya əllə toxunmuş trikotajdan başqa	740.08	816.39	110.31	41 346.46	43 975.58	106.36
63	Digər hazır toxuculuq məmulatları; dəstlər; işlənmiş geyimlər və toxuculuq məmulatları; cır-cındır	4 366.67	7 584.64	173.69	11 397.76	12 421.67	108.98
64	Ayaqqabılar, getrlər və analogi məmulatlar; onların hissələri	51.97	210.15	404.36	29 228.49	31 136.94	106.53
65	Baş geyimləri və onların hissələri	14.95	43.49	290.96	1 436.00	996.95	69.43
66	Çətirlər, gündən qoruyucu çətirlər, çəliklər, çəlik-oturacaqlar, qırmanç, minik atları üçün qamçılar və onların hissələri	1.04	1.28	123.21	463.20	405.79	87.61
67	Emal edilmiş lələk və pərgü və onlardan hazırlanmış məmulatlar; süni çiçəklər; insan saçından məmulatlar	0.00	0.02	0.00	497.39	302.90	60.90
68	Daş, gips, sement, asbest, slyuda və analogi materialdan məmulatlar	93.90	3 082.90	32.83 dəfə	22 951.83	24 423.97	106.41
69	Keramika məmulatları	39.83	121.61	305.29	27 756.35	25 622.98	92.31
70	Şüşə və ondan hazırlanan məmulatlar	47.69	56.60	118.70	32 432.72	36 390.47	112.20
71	Təbii və ya yetişdirilmiş mirvari, qiymətli və ya azqiymətli daşlar, qiymətli metallar, üzərinə qiymətli metal çəkilmiş metallar və onlardan hazırlanan məmulatlar; bijuteriya; sikkələr	39 663.98	66 069.90	166.57	19 321.57	5 784.00	29.94
72	Qara metallar	19 541.65	17 054.19	87.27	115 449.58	145 953.62	126.42
73	Qara metallardan məmulatlar	24 463.67	21 758.27	88.94	462 133.44	186 769.04	40.41
74	Mis və ondan hazırlanan məmulatlar	9 094.55	15 175.45	166.86	8 132.69	6 573.17	80.82
75	Nikel və ondan hazırlanan məmulatlar	3.39	0.37	10.78	1 857.11	893.44	48.11
76	Alüminium və ondan hazırlanan məmulatlar	43 347.80	56 099.01	129.42	33 644.14	24 841.78	73.84
78	Qurğuşun və ondan hazırlanan məmulatlar	1 748.16	3 898.04	222.98	153.86	115.45	75.04
79	Sink və ondan hazırlanan məmulatlar	47.01	446.40	949.57	1 044.98	782.04	74.84

A	B	1	2	3	4	5	6
80	Qalay və ondan hazırlanan məmulatlar	0.00	0.00	0.00	33.89	11.30	33.34
81	Digər qiymətsiz metallar; metal keramikası; onlardan hazırlanan məmulatlar	23.18	4.22	18.20	177.08	187.20	105.72
82	Qiymətsiz metallardan alətlər, qurğular, bıçaq məmulatları, qaşıqlar və çəngəllər; onların qiymətsiz metallardan olan hissələri	1 595.72	1 021.74	64.03	21 988.62	17 311.72	78.73
83	Qiymətsiz metallardan hazırlanan digər məmulatlar	106.65	121.04	113.49	21 870.24	17 744.13	81.13
84	Nüvə reaktorları, qazanlar, avadanlıq və mexaniki qurğular; onların hissələri	12 545.69	18 857.24	150.31	675 772.60	518 437.08	76.72
85	Elektrik maşınları və avadanlıqları, onların hissələri; səsyzma və səsləndirmə aparaturası, televiziya təsvirlərinin və səslərinin yazılması və canlandırılması üçün aparatura, onların hissələri və ləvazimatları	3 630.96	4 388.07	120.85	253 976.25	227 386.16	89.53
86	Dəmiryol lokomotivləri və ya mühərrikli tramvay vaqonları, dəmiryol nəqliyyat vasitələri və onların hissələri; dəmiryol və ya tramvay xətləri üçün yol avadanlıqları və qurğuları, onların hissələri; mexaniki siqnal avadanlıqları	142.08	268.94	189.29	18 060.75	49 917.03	276.38
87	Yerüstü nəqliyyat vasitələri, dəmiryolu və tramvay nəqliyyat vasitələrindən başqa, və onların hissələri və ləvazimatları	5 001.35	5 668.07	113.33	102 090.24	162 963.48	159.63
89	Gəmilər, qayıqlar və üzən konstruksiyalar	44 028.19	139.70	0.32	381 372.82	4 688.25	1.23
90	Optik, fotoqrafik, kinematografiya, ölçü, nəzarət, ən dəqiq, tibbi və ya cərrahiyyə alətləri və aparatları; onların hissələri və ləvazimatları	1 967.74	3 765.89	191.38	78 426.96	70 821.37	90.30
91	Bütün növ saatlar və onların hissələri	68.59	74.21	108.19	3 812.05	4 923.33	129.15
92	Musiqi alətləri; onların hissələri və ləvazimatları	5.15	33.72	654.21	187.19	191.54	102.32
94	Mebel; yataq ləvazimatları, döşəklər, döşək əsasları, divan yastıqları və analoji doldurulma mebel ləvazimatları; lampalar və işıqlandırıcı avadanlıqlar; işıq tablo və lövhələri, analoji məmulatlar; yığma tikinti konstruksiyaları	704.45	1 221.16	173.35	93 768.87	69 026.93	73.61
95	Oyuncaqlar, oyunlar və idman inventarı; onların hissələri və ləvazimatları	80.29	31.51	39.24	8 278.35	10 970.07	132.52
96	Müxtəlif hazır məmulatlar	6.32	25.37	401.28	22 784.58	24 065.53	105.62
97	İncəsənət əsərləri, kolleksiya əşyaları və antikvariat	410.95	65.83	16.02	119.46	1 981.45	16.59 dəfə
	Yekun:	3 861 248.35	5 268 749.15	136.45	4 045 797.56	3 409 673.65	84.28

**İxrac və idxalda keçirilən yüklərin daşınma vasitələri üzrə
miqdarı (netto çəki ilə) və dəyəri**

N/v kodu	Daşınma vasitələri	İxrac		İdxal		Cəmi	
		Netto çəki (ton)	Statistik dəyər (min ABŞ dolları)	Netto çəki (ton)	Statistik dəyər (min ABŞ dolları)	Netto çəki (ton)	Statistik dəyər (min ABŞ dolları)
10	Dəniz nəqliyyatı vasitələri	156 289.51	44 421.64	158 348.17	82 831.51	314 637.68	127 253.15
20	Dəmiryolu nəqliyyatı vasitələri	1 020 372.14	342 284.18	1 845 705.53	747 423.22	2 866 077.67	1 089 707.39
30	Avtoyol nəqliyyatı vasitələri	417 255.81	392 275.07	915 672.40	2 115 323.72	1 332 928.21	2 507 598.80
40	Hava nəqliyyatı vasitələri	3 038.56	82 019.92	6 979.82	381 794.79	10 018.37	463 814.70
50	Poçt	0.21	1.24	4.55	297.26	4.76	298.49
70	Stasionar nəqliyyat vasitələri	12 191 818.63	4 405 039.19	269 146.98	58 343.88	12 460 965.61	4 463 383.08
90	Özünü hərəkət edən vasitələr	1 693.79	2 707.91	4 702.73	23 659.28	6 396.52	26 367.19
	Yekun:	13 790 468.65	5 268 749.15	3 200 560.18	3 409 673.65	16 991 028.83	8 678 422.80

Qısa metodoloji izahat

“Azərbaycan Respublikası xarici ticarətinin gömrük statistikasi”na Azərbaycan Respublikasının digər ölkələrlə xarici ticarət əlaqələrinə dair məlumatlar daxil edilmişdir. Verilən göstəricilər ixrac və idxal olunan malların ölkə sərhədindən keçirilən zaman xarici iqtisadi fəaliyyət iştirakçıları tərəfindən tərtib olunan gömrük bəyannamələri əsasında Dövlət Gömrük Komitəsinin Vahid Avtomatlaşdırılmış İdarəetmə Sistemindən (VAİS) alınmışdır.

Xarici ticarət əlaqələrinə dair aşağıdakı göstəricilər daxil edilmişdir:

- büdcə daxilolmaları haqqında məlumat;
- xarici iqtisadi fəaliyyət iştirakçıları haqqında məlumat;
- ticarət əməliyyatlarının həcmi haqqında məlumat;
- idxal-ixrac əməliyyatlarının həcmnin ölkə qrupları (Müstəqil Dövlətlər Birliyi, Avropa İttifaqı), ölkələr, mal qrupları (Xarici İqtisadi Fəaliyyətin Mal Nomenklaturasının 2 rəqəmli kodları üzrə), əsas mallar, mülkiyyət növləri, sövdələşmə xarakterləri, daşınma vasitələri üzrə bölgüsü;
- gömrük hüquqpozmalarına qarşı mübarizə haqqında məlumat;

İdxal-ixrac əməliyyatlarının həcmnin dəyəri ABŞ dolları ilə verilmişdir.

Göstəricilər “Azərbaycan Respublikası Xarici Ticarətinin Gömrük Statistikasının Metodologiyası”na əsasən hazırlanmışdır. Xarici ticarətin gömrük statistikasının aparılması üçün ilkin məlumatlar malların gömrük rəsmiləşdirilməsində təqdim olunan gömrük bəyannamələrində göstərilən məlumatlar sayılır.

Azərbaycan Respublikası xarici ticarətinin gömrük statistikasi ümumi ticarət uçot sistemi əsasında aparılır.

Azərbaycan Respublikasının idxalına aşağıdakı mallar daxil edilir:

- sərbəst dövriyyə üçün buraxılış gömrük proseduru altında yerləşdirilən mallar;
- təkrar idxal gömrük proseduru altında yerləşdirilən mallar;
- daxildə emal xüsusi gömrük proseduru altında yerləşdirilən mallar;
- xaricdə emal xüsusi gömrük prosedurunun müddəti başa çatdıqdan sonra gətirilən mallar;
- ölkə ərazisinə gətirilib gömrük anbarı və sərbəst zona xüsusi gömrük prosedurları altında yerləşdirilən mallar;
- son istifadə xüsusi gömrük proseduru altında yerləşdirilən mallar;
- ölkə ərazisinə gətirilib dövlətin xeyrinə imtina edilən mallar;

Azərbaycan Respublikasının ixracına aşağıdakı mallar daxil edilir:

- ixrac gömrük proseduruna müvafiq olaraq göndərilən mallar;
- təkrar ixrac gömrük proseduruna müvafiq olaraq göndərilən mallar;
- daxildə emal edildikdən sonra göndərilən mallar;
- xaricdə emal xüsusi gömrük proseduruna müvafiq olaraq göndərilən mallar;
- gömrük anbarı və sərbəst zona xüsusi gömrük prosedurları altında yerləşdirilməsi başa çatandan sonra göndərilən mallar;
- son istifadə xüsusi gömrük prosedurunun müddəti bitdikdən sonra göndərilən mallar.

Gömrük statistikasının ümumi ticarət uçot sistemində aşağıdakı mallar nəzərə alınmır:

- ölkə ərazisindən tranzit keçən mallar;
- müvəqqəti gətirilən (aparılan) mallar;
- müvəqqəti saxlanc xüsusi gömrük proseduru altında yerləşdirilən mallar;
- gömrük anbarı, sərbəst zonada yerləşdirilən və ölkənin gömrük ərazisindən aparılmaq üçün nəzərdə tutulan daxili mallar;
- ölkənin ərazisində məhv edilən xarici mallar;
- səfirlik, konsulluq, beynəlxalq təşkilatların yanındakı nümayəndəliklərin və ölkənin xaricdə yerləşən digər rəsmi nümayəndəliklərinin fəaliyyətinin təmin edilməsi üçün ölkənin gömrük ərazisindən aparılan mallar;

- xarici ölkələrin səfirlik, konsulluq və digər rəsmi nümayəndəliklərinin, beynəlxalq təşkilatların nümayəndəliklərinin fəaliyyətinin təmin edilməsi üçün ölkənin gömrük ərazisinə gətirilən mallar;
- xaricdə dislokasiya olunan hərbi hissələr üçün keçirilən mallar;
- xarici dövlətin ərazisindən keçməklə gömrük orqanları arasında daşınan daxili mallar;
- təbii fəlakət və digər fəvqəladə vəziyyətlərin nəticələrini aradan qaldırmaq, qəza-xilasetmə tədbirlərini həyata keçirmək, o cümlədən zərərçəkmişlərə paylamaq və onlara yardım etmək məqsədilə keçirilən və sonradan qaytarılması nəzərdə tutulan mallar.

Malların gömrük sərhədindən keçirilmə xüsusiyyətlərinə uyğun olaraq onların gömrük statistikasında nəzərə alınıb-alınmaması müəyyən edilir.

Aşağıdakı mallar gömrük statistikasına daxil edilir:

- qeyri-monetar qızıl, ödəmə vasitəsi kimi olmayan qiymətli metallar;
- tədavüldə olmayan banknotlar, qiymətli kağızlar və sikkələr;
- barter müqavilələri vasitəsilə sərhəddən keçirilən mallar;
- alqı-satqısı dövlət hesabları vasitəsi ilə həyata keçirilən mülki və hərbi təyinatlı mallar;
- humanitar və texniki yardım;
- hədiyyə və bəxşislər;
- hərbi təyinatlı mallar;
- konsiqnasiya müqavilələri üzrə keçirilən mallar;
- xarici investisiyalı müəssisələrin nizamnamə fondu kimi gətirdiyi və öz istehsalı olaraq apardığı mallar;
- məlumat və proqram təminatı vasitələri;
- geriye qaytarılan mallar;
- şirkətin və müəssisələrin öz filialları və ya bölmələri arasında apardığı əməliyyatlar nəticəsində sərhəddən keçirilən mallar;
- ölkə limanlarında xarici ölkəyə məxsus gəmilərdən boşaldılan və ya Azərbaycana məxsus gəmilərin açıq dənizdə digər ölkəyə məxsus gəmilərdən əldə etdiyi balıq və digər dəniz məhsulları, dənizin dibindən çıxarılan minerallar;
- bunker yanacağı, ballast, ərzaq ehtiyatı və digər materiallar aşağıdakı hallarda nəzərə alınır:
  - Azərbaycan Respublikasının ərazisində xarici ölkəyə məxsus dəniz və çay gəmiləri, uçan aparatlara satıldıqda;
  - Azərbaycan Respublikasının ərazisində ölkənin dəniz və çay gəmiləri, uçan aparatlarının xarici ölkəyə məxsus dəniz və çay gəmiləri, uçan aparatlarından alındıqda və ya ölkə limanlarında xarici ölkəyə məxsus dəniz və çay gəmiləri, uçan aparatlarından boşaldıqda;
- poçtla və ya kuryer xidməti ilə göndərilən mallar (əgər malın həcmi və ya dəyəri qanunla müəyyən olunmuş həddən çox olarsa);
- işləyən qeyri-rezidentlər də daxil olmaqla, bütün kateqoriyalardan olan şəxslərin qanunla müəyyən edilmiş statistik müşahidə həddi normasından artıq keçirdiyi mallar;
- emal üçün və ya emal edildikdən sonra (hazır məhsul) keçirilən mallar;
- rüsumsuz ticarət mağazalarına göndərilən daxili mallar;
- təbii fəlakət və digər fəvqəladə vəziyyətlərin nəticələrini aradan qaldırmaq, qəza-xilasetmə tədbirlərini həyata keçirmək, o cümlədən zərərçəkmişlərə paylamaq və onlara yardım etmək məqsədilə keçirilən və sonradan qaytarılması nəzərdə tutulmayan mallar.

Aşağıdakı mallar gömrük statistikasına daxil edilmir:

- miqdarı və ya dəyəri statistik müşahidə həddini aşmayan mallar;
- ölkə ərazisindən tranzit keçən və ya ölkə ərazisində yalnız boşaldılıb yüklənən mallar;
- müvəqqəti aparılan və ya gətirilən mallar;

- monetar qızıl, tədavüldə olan milli və xarici valyuta (numizmatika məqsədləri üçün istifadə edilənlərdən başqa), qiymətli kağızlar;
- mülkiyyət hüquqları rezidentdən qeyri-rezidentə sərhədi keçirilmədən verilən qeyri-maliyyə aktivləri;
- kommersiya əməliyyatları predmeti olmayan mallar:
  - fiziki şəxslər tərəfindən şəxsi istifadə üçün keçirilən, miqdarı və dəyəri qanunla müəyyən olunmuş həddən çox olmayan mallar;
    - abunəçilərə göndərilən qəzet və jurnallar, digər dövrü nəşrlər;
    - xarici dövlətlərin diplomatik və digər nümayəndəliklərinin (səfirlik, konsulluq, elmi təşkilatlar və ya hərbi bazalar), həmçinin ölkə ərazisində yerləşən beynəlxalq təşkilatların keçirdikləri mallar;
    - konkret müştərinin ehtiyacları üçün hazırlanmış proqram təminatı və ya identifikasiya oluna bilən istənilən tip orijinal əsər yazılmış məlumat daşıyıcıları;
  - beynəlxalq daşımaları həyata keçirən nəqliyyat vasitələri;
  - beynəlxalq daşımaları həyata keçirən nəqliyyat vasitələrinin normal istismarı üçün nəzərdə tutulan texniki təchizat vasitələri, yanacaq və digər mallar;
  - nəqliyyat vasitəsi sərnişinlərinin və heyət üzvlərinin istifadəsi üçün nəzərdə tutulan ərzaq ehtiyatı və digər mallar;
  - Azərbaycana məxsus və ya rezidentlər tərəfindən icarəyə götürülmüş gəmilər tərəfindən tutularaq və ya istehsal olunaraq ölkəyə gətirilən dəniz məhsulları;
  - ölkənin gömrük sərhədlərindən kənarında yerləşən Azərbaycana məxsus və ya rezidentlər tərəfindən icarəyə götürülən nəqliyyat vasitələri üçün aparılan yanacaq və sürtkü materialları;
  - texniki xidmət göstərməsi üçün sərhəddən keçirilən nəqliyyat vasitələri;
  - təmir olunmaq üçün sərhəddən keçirilən nəqliyyat vasitələri;
  - sərgi eksponatları;
  - idman yarışları, tamaşalar və analogi tədbirlər üçün keçirilən mallar;
  - girov əşyaları və öhdəliyi təmin edən digər vasitələr;
  - mal nümunələri;
  - rüsumsuz ticarət mağazalarına gətirilən xarici mallar;
  - sərhəddən keçirilən malların daşınması üçün qablaşdırma materialları;
  - əvvəllər hər hansı bir gömrük proseduru altında yerləşdirilərək gömrük statistikasına daxil edilən və sonradan ölkədən çıxarılmadan gömrük proseduru dəyişdirilən mallar.

Malların statistik dəyəri idxal və ya ixraca dair bağlanmış müqavilələrin qiymətləri əsasında, Mərkəzi Bankın gömrük bəyannaməsinin buraxıldığı günə müəyyən etdiyi məzənnə üzrə ABŞ dolları ilə müəyyən edilərək vahid qiymət bazisinə gətirilir.

İdxalın dəyərinin qiymətləndirilməsi malın gömrük bəyannaməsində göstərilmiş SİF baza qiymətlərinə gətirilmiş faktura (kontrakt) dəyəri üzrə aparılır. SİF- (dəyər, sığorta, fraxt)-malın satış şərtidir ki, buna görə malın qiymətinə onun dəyəri, malın sığorta edilməsi və nəqli üzrə xərclər daxil edilir.

İxracın dəyərinin qiymətləndirilməsi malların gömrük bəyannaməsində göstərilmiş FOB baza qiymətlərinə gətirilmiş faktura (kontrakt) dəyəri üzrə aparılır. FOB (bortda azad)-malın satılma şərtidir ki, buna görə malın qiymətinə onun dəyəri, malın çatdırılması və gəmi bortuna yüklənməsi üzrə xərclər daxil edilir.